

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
1 КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ ПРОЦЕСІВ АНТРОПОГЕННОЇ ДЕСТАБІЛІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ <i>(А.Г. Шапар, О.В. Міхеев)</i>	6
1.1 Поняття стабільності екосистеми	7
1.2 Феномен саморегуляції природних екосистем	7
1.3 Механізми і закономірності дестабілізації природних екосистем під дією антропогенних чинників	9
1.4 Деякі прикладні аспекти дослідження дестабілізованих екосистем	11
1.5 Основні критерії та показники оцінки ефективності природо-користування	9
2 МІНЕРАЛЬНІ РЕСУРСИ, ЇХ ВИЧЕРПАНІСТЬ, ДОЦІЛЬНІСТЬ І УМОВИ ВВЕДЕННЯ В ЕКСПЛУАТАЦІЮ <i>(А.Г. Шапар, П.І. Конач)</i>	14
2.1 Вичерпаність мінеральних ресурсів та інтегральна екологічна оцінка ресурсоемності вилучення їх з навколишнього середовища	
2.2 Можливості зниження споживання мінерально-сировинних ресурсів	23
2.3 Принципи вписування технологій виробництва в великі техно-гео-екосистеми та інтегральна оцінка досконалості виробництва ..	29
3 СПОСОБИ ВИКОРИСТАННЯ СИЛ ТЯЖІННЯ І ЕФЕКТУ ОБ'ЄМНОГО НАПРУЖЕНОГО СТАНУ ТА ВИРОБЛЕНОГО ПРОСТОРУ КАР'ЄРУ В ЕКООРІЄНТОВАНИХ ТЕХНОЛОГІЯХ ВИДОБУТКУ КОРИСНИХ КОПАЛИН <i>(А.Г. Шапар, П.І. Конач, Л.Б. Анісімова)</i>	36
3.1 Використання енергії річок задля транспортування гірських порід	36
3.2 Використання сил тяжіння у відокремленні порід від масиву, їх розпушенні та транспортуванні	37
3.3 Ефект дії об'ємного напруженого стану	40
3.4 Використання виробленого простору кар'єру	43

4 СПОСОБИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОБЕЗПЕКИ ПРИ ЛОКАЛЬНИХ ПОРУШЕННЯХ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ГІРНИЧИМИ РОБОТАМИ	
<i>(А.Г. Шапар, П.І. Копач, Т.Ф. Вичужаніна)</i>	48
4.1 Загальні положення	48
4.2 Повторна розробка родовищ	48
4.3 Розробка техногенних родовищ	50
4.4 Способи оцінки впливу на забруднення атмосфери гірничо- промислового регіону та кислотні дощі.	53
4.5 Використання відновлених територій гірничо-металургійного регіону в сільськогосподарських цілях.	62
4.6 Нетрадиційні методи і способи демінералізації шахтних вод. . .	64
4.7 Оцінка технологій природокористування за принципом еколо- гічної ресурсоефективності.	69
5 ТЕХНОЛОГІЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПОРУШЕНИХ ГІРНИЧИМИ РОБОТАМИ ЗЕМЕЛЬ	
<i>(А.Г. Шапар, О.О. Скрипник, О.В. Міхєєв, О.С. Тараненко, П.І. Копач, В.Н. Романенко, О.М. Герасимчук, Ю.М. Гавриленко)</i>	74
5.1 Концептуальні підходи до використання технологій форму- вання вторинних екосистем	74
5.2 Технологічні можливості сприяння відновленню вторинних екосистем.	79
5.3 Розвиток територіальних систем охорони біорізноманіття	85
5.4 Застосування методів дистанційного зондування Земля для вирішення просторових задач формування природно-заповідного фонду та екологічної мережі та формування вторинних екосистем .	86
5.5 Впровадження результатів досліджень у вигляді правових до- кументів (програм, актів, рішень органів влади), розроблених проектах, розбудові елементів екомережі	87
5.6 Заказник «Візирка», його розвиток та функціонування.	89
6 КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ДЕРЕГУЛЯЦІЇ р. ДНІПРО	
<i>(А.Г. Шапар, О.О. Скрипник, О.В. Міхєєв, В.Г. Андрєєв)</i>	96
7 СИСТЕМА КОМПЛЕКСНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ	
<i>(А.Г. Шапар, М.А. Ємець, Г.Г. Шматков, Н.В. Ільченко)</i>	108
ПІСЛЯМОВА	120
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ	122